

Bruksela, 25 maja 2020 r.
REV1 – zastępuje zawiadomienie z dnia
23 stycznia 2018 r. oraz dokument Q&A
(REV2) z dnia 18 lutego 2019 r.

ZAWIADOMIENIE DLA ZAINTERESOWANYCH STRON

WYSTĄPIENIE ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA Z UE A PRZEPISY UE DOTYCZĄCE ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN

Dnia 1 lutego 2020 r. Zjednoczone Królestwo wystąpiło z Unii Europejskiej i stało się „państwem trzecim”¹. Umowa o wystąpieniu² określa okres przejściowy, który kończy się dnia 31 grudnia 2020 r.³ Do tego czasu prawo Unii stosuje się w całości do Zjednoczonego Królestwa i na jego terytorium⁴.

W okresie przejściowym UE i Zjednoczone Królestwo będą prowadzić negocjacje w sprawie porozumienia dotyczącego nowego partnerstwa, przewidującego w szczególności strefę wolnego handlu. Nie jest jednak pewne, czy takie porozumienie zostanie zawarte i czy wejdzie w życie z końcem okresu przejściowego. W każdym razie skutkiem takiego porozumienia byłyby stosunki, które z punktu widzenia warunków dostępu do rynku znacznie różniłyby się od udziału Zjednoczonego Królestwa w rynku wewnętrznym⁵, w unii celnej UE oraz w obszarze podatku VAT i podatku akcyzowego.

Dlatego też wszystkim zainteresowanym stronom, a w szczególności podmiotom gospodarczym, przypomina się o sytuacji prawnej po zakończeniu okresu przejściowego

¹ Państwo trzecie to państwo niebędące członkiem UE.

² Umowa o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, Dz.U. L 29 z 31.1.2020, s. 7 („umowa o wystąpieniu”).

³ Okres przejściowy może, przed dniem 1 lipca 2020 r., zostać jednorazowo przedłużony o rok lub dwa lata (art. 132 ust. 1 umowy o wystąpieniu). Rząd Zjednoczonego Królestwa jak dotąd wykluczał takie przedłużenie.

⁴ Z zastrzeżeniem niektórych wyjątków przewidzianych w art. 127 umowy o wystąpieniu, z których żaden nie jest istotny w kontekście niniejszego zawiadomienia.

⁵ W szczególności umowa o wolnym handlu nie przewiduje takich zasad rynku wewnętrznego (w obszarze towarów i usług), jak zasada wzajemnego uznawania, zasada kraju pochodzenia i harmonizacja. Umowa o wolnym handlu nie znosi również formalności celnych i kontroli celnych, w tym formalności dotyczących pochodzenia towarów i materiałów użytych do ich wytworzenia, ani zakazów i ograniczeń przywozowych i wywozowych.

(część A poniżej). W niniejszym zawiadomieniu wyjaśniono również pewne odpowiednie postanowienia dotyczące wystąpienia zawarte w umowie o wystąpieniu (część B poniżej), a także przepisy mające zastosowanie w Irlandii Północnej po zakończeniu okresu przejściowego (część C poniżej).

Porady dla zainteresowanych stron:

Aby zaradzić skutkom opisanym w niniejszym zawiadomieniu, zainteresowanym stronom zaleca się w szczególności, aby dostosowały kanały dystrybucji, w szczególności w przypadku handlu równoległego środkami ochrony roślin pochodzącymi ze Zjednoczonego Królestwa.

Uwaga:

niniejsze zawiadomienie nie dotyczy:

- przepisów UE dotyczących praw własności intelektualnej (patentów, znaków towarowych) i wyczerpania;
- prawa żywnościowego i paszowego UE, w tym przepisów dotyczących kontroli urzędowych;
- prawa UE w dziedzinie chemikaliów.

Tych kwestii dotyczą inne zawiadomienia, które zostaną lub zostały opublikowane⁶.

A. SYTUACJA PRAWNA PO ZAKOŃCZENIU OKRESU PRZEJŚCIOWEGO

Po zakończeniu okresu przejściowego do Zjednoczonego Królestwa⁷ nie mają już zastosowania rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin⁸ oraz rozporządzenie (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na ich powierzchni⁹. Wiąże się to w szczególności z następującymi konsekwencjami¹⁰:

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_pl

⁷ Jeśli chodzi o stosowanie tych rozporządzeń w Irlandii Północnej, zob. część C niniejszego zawiadomienia.

⁸ Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 1.

⁹ Dz.U. L 70 z 16.3.2005, s. 1.

¹⁰ W odniesieniu do **wymogów dotyczących siedziby** ani rozporządzenie (WE) nr 1107/2009, ani rozporządzenie (WE) nr 396/2005 nie wymagają, aby wnioskodawcy o zezwolenia na środki ochrony roślin ani posiadacze takich zezwoleń mieli siedzibę na terytorium Unii Europejskiej. W rozporządzeniu (WE) nr 1107/2009 ani rozporządzeniu (WE) nr 396/2005 nie określono też szczególnych wymogów dotyczących **miejsca produkcji** substancji czynnych lub środków ochrony roślin.

1. ZATWIERDZENIA SUBSTANCJI CZYNNYCH

Umowa o wystąpieniu stanowi, że Zjednoczone Królestwo, już w okresie przejściowym, nie może pełnić roli wiodącego organu w zakresie oceny ryzyka, badań, zatwierdzeń lub homologacji, o których mowa w załączniku VII do umowy o wystąpieniu¹¹. Załącznik ten zawiera rozporządzenie (WE) nr 1107/2009.

W związku z tym od czasu wystąpienia Zjednoczonego Królestwa i już w okresie przejściowym Zjednoczone Królestwo nie może już być państwem członkowskim pełniącym rolę sprawozdawcy przy ocenie wniosków o zatwierdzenie nowych substancji czynnych lub o odnowienie zatwierdzenia substancji czynnych.

Nowe państwo członkowskie pełniące rolę sprawozdawcy (oraz, w stosownych przypadkach, państwo członkowskie pełniące rolę współsprawozdawcy), które przejęło rolę sprawozdawcy (lub współsprawozdawcy) od Zjednoczonego Królestwa, jest uprawnione, zgodnie z warunkami określonymi w art. 74 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 i na warunkach tam określonych, do odzyskania kosztów prac wykonanych na podstawie niniejszego rozporządzenia poprzez opłaty ustalone w sposób przejrzysty i odpowiadające rzeczywistym kosztom tych prac. Dotyczy to również ocen już rozpoczętych przez Zjednoczone Królestwo.

Jeżeli zatwierdzenia udzielono pod warunkiem przedłożenia informacji potwierdzających, które mają zostać ocenione przez pierwotne państwo członkowskie pełniące rolę sprawozdawcy (art. 13 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009), oraz jeżeli Zjednoczone Królestwo było państwem członkowskim pełniącym rolę sprawozdawcy, zadanie to przekazano innemu państwu członkowskiemu¹².

2. USTALANIE NAJWYŻSZYCH DOPUSZCZALNYCH POZIOMÓW POZOSTAŁOŚCI (NDP)

Umowa o wystąpieniu stanowi, że Zjednoczone Królestwo, już w okresie przejściowym, nie może pełnić roli wiodącego organu w zakresie oceny ryzyka, badań, zatwierdzeń lub homologacji, o których mowa w załączniku VII do umowy o wystąpieniu¹³. Załącznik ten zawiera rozporządzenie (WE) nr 396/2005.

W związku z tym od czasu wystąpienia Zjednoczonego Królestwa i już w okresie przejściowym Zjednoczone Królestwo nie może dłużej być oceniającym państwem członkowskim.

Państwa członkowskie uzgodniły przeniesienie roli oceniającego państwa członkowskiego w ramach rozporządzenia (WE) nr 396/2005¹⁴.

¹¹ Art. 128 ust. 6 umowy o wystąpieniu.

¹² https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/plant/docs/pesticides_brexit_mrl-files-reallocation.pdf

¹³ Art. 128 ust. 6 umowy o wystąpieniu.

¹⁴ https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/plant/docs/pesticides_brexit_mrl-files-reallocation.pdf

3. UDZIELANIE ZEZWOLEŃ NA ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN

Umowa o wystąpieniu stanowi, że Zjednoczone Królestwo, już w okresie przejściowym, nie może pełnić roli wiodącego organu w zakresie oceny ryzyka, badań, zatwierdzeń lub homologacji, o których mowa w załączniku VII do umowy o wystąpieniu¹⁵. Załącznik ten zawiera rozporządzenie (WE) nr 1107/2009.

W związku z tym od czasu wystąpienia Zjednoczonego Królestwa i już w okresie przejściowym Zjednoczone Królestwo nie może już być państwem członkowskim pełniącym rolę sprawozdawcy strefowego, a zezwolenia wydane przez Zjednoczone Królestwo nie mogą być już wzajemnie uznawane. Zezwolenia udzielone przez państwa członkowskie UE przed wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa, w odniesieniu do których Zjednoczone Królestwo było państwem członkowskim pełniącym rolę sprawozdawcy strefowego, zachowują ważność.

- Nowe wnioski: od momentu wystąpienia Zjednoczonego Królestwa nowy wniosek o zezwolenie na środek ochrony roślin nie może zostać złożony w Zjednoczonym Królestwie jako państwie członkowskim pełniącym rolę sprawozdawcy strefowego (art. 35 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009).
- Oceny ze Zjednoczonym Królestwem jako państwem członkowskim pełniącym rolę sprawozdawcy strefowego będące w toku w dniu wystąpienia: oceny muszą zostać zakończone przez państwo członkowskie UE pełniące rolę sprawozdawcy strefowego.
- Oceny ze Zjednoczonym Królestwem jako państwem członkowskim pełniącym rolę sprawozdawcy strefowego, które zostały ukończone, tj. udostępnione państwom członkowskim UE¹⁶, ale Zjednoczone Królestwo nie wydało swojego zezwolenia krajowego przed dniem wystąpienia: rola państwa członkowskiego pełniącego rolę sprawozdawcy strefowego musi zostać przejęta przez państwo członkowskie UE, które podejmie decyzję w sprawie swojego zezwolenia krajowego na podstawie ukończonego sprawozdania z oceny. Na tej podstawie należy wydać inne zezwolenia (art. 37 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009).
- Oceny ze Zjednoczonym Królestwem jako państwem członkowskim pełniącym rolę sprawozdawcy strefowego, które zostały ukończone, tj. udostępnione państwom członkowskim UE¹⁷, i Zjednoczone Królestwo wydało swoje zezwolenie krajowe przed dniem wystąpienia: pozostałe państwa członkowskie muszą podjąć decyzję w sprawie zezwoleń krajowych zgodnie z art. 37 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 na podstawie oceny przeprowadzonej i ukończonej przez Zjednoczone Królestwo.
- Zezwolenie w procedurze wzajemnego uznawania zezwolenia wydanego przez Zjednoczone Królestwo przed dniem wystąpienia: państwo członkowskie UE tej samej lub innej strefy (zgodnie z art. 40 ust. 1 lit. a), b) i c) rozporządzenia (WE)

¹⁵ Art. 128 ust. 6 umowy o wystąpieniu.

¹⁶ Art. 36 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009.

¹⁷ Art. 36 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009.

nr 1107/2009) nie może już przyjąć wniosku o wzajemne uznawanie ani wydawać zezwolenia przez uznanie zezwolenia wydanego przez Zjednoczone Królestwo, nawet jeżeli zezwolenie to zostało udzielone przez Zjednoczone Królestwo przed dniem wystąpienia. Zezwolenia oparte na zasadzie wzajemnego uznawania zezwolenia udzielonego przez Zjednoczone Królestwo przed dniem wystąpienia zachowują ważność.

W okresie przejściowym Zjednoczone Królestwo musi nadal przyjmować i dokonywać przeglądu nowych wniosków o zezwolenia na swoim terytorium, tj. przyjmować rolę danego państwa członkowskiego w rozumieniu art. 36 ust. 2 i państwa członkowskiego, którego to dotyczy, w rozumieniu art. 37 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009. Zjednoczone Królestwo będzie musiało przyjąć wnioski o wzajemne uznawanie zezwoleń wydanych przez państwo członkowskie UE 27 i dokonać ich przeglądu zgodnie z zasadami określonymi w art. 40–42.

W związku z tym państwo członkowskie UE nie może już przyjąć wniosku o wzajemne uznawanie ani wydać związanego z nim zezwolenia, uznając zezwolenie wydane przez Zjednoczone Królestwo, nawet jeżeli zezwolenie to zostało udzielone przez Zjednoczone Królestwo przed dniem wystąpienia.

4. POZWOLENIA NA HANDEL RÓWNOLEGŁY¹⁸

Art. 52 rozporządzenia (WE) 1107/2009 przewiduje wydawanie pozwoleń na handel równoległy na potrzeby handlu równoległego między państwami członkowskimi.

W okresie przejściowym pozwolenia na handel równoległy zachowują ważność i mogą być wydawane.

Pozwolenie na handel równoległy wydane przez państwo członkowskie UE w odniesieniu do środka ochrony roślin, dla którego Zjednoczone Królestwo było państwem członkowskim pochodzenia, nie jest już ważne po zakończeniu okresu przejściowego¹⁹.

Po zakończeniu okresu przejściowego państwa członkowskie nie mogą wydawać pozwoleń na handel równoległy na podstawie art. 52 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009, w przypadku gdy państwem pochodzenia jest Zjednoczone Królestwo.

B. ODPOWIEDNIE POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE WYSTĄPIENIA ZAWARTE W UMOWIE O WYSTĄPIENIU

Art. 41 ust. 1 umowy o wystąpieniu stanowi, że istniejący i możliwy do indywidualnego zidentyfikowania towar, który został legalnie wprowadzony do obrotu w UE lub

¹⁸ Przypomina się, że niniejsze zawiadomienie nie dotyczy kwestii własności intelektualnej i wyczerpania praw własności intelektualnej.

¹⁹ Zgodnie z warunkiem udzielenia pozwolenia na handel równoległy określonym w art. 52, jest ono udzielane na produkty identyczne ze środkiem ochrony roślin dopuszczonym do obrotu w państwie członkowskim UE (państwie członkowskim pochodzenia).

w Zjednoczonym Królestwie przed zakończeniem okresu przejściowego, może być nadal udostępniany na rynku Unii lub Zjednoczonego Królestwa oraz być przedmiotem obrotu między tymi dwoma rynkami, zanim dotrze do użytkownika końcowego.

Na podmiocie gospodarczym, który powołuje się na to postanowienie, spoczywa ciężar wykazania, na podstawie wszelkich odpowiednich dokumentów, że towar został wprowadzony do obrotu w UE lub Zjednoczonym Królestwie przed zakończeniem okresu przejściowego²⁰.

Do celów tego postanowienia „wprowadzenie do obrotu” oznacza pierwszą dostawę towaru na rynek w celu jego dystrybucji, konsumpcji lub wykorzystania w ramach działalności handlowej, za opłatą lub nieodpłatnie²¹. „Dostawa towaru na rynek w celu jego dystrybucji, konsumpcji lub wykorzystania” oznacza, że „istniejący i możliwy do indywidualnego zidentyfikowania towar, po zakończeniu etapu produkcji, jest przedmiotem pisemnej lub ustnej umowy między co najmniej dwiema osobami prawnymi lub fizycznymi dotyczącej przeniesienia własności, dowolnych innych praw rzeczowych lub posiadania w odniesieniu do tego towaru, bądź towar ten jest przedmiotem oferty złożonej osobie prawnej lub fizycznej lub osobom prawnym lub fizycznym w celu zawarcia takiej umowy”²².

Przykład: Indywidualny środek ochrony roślin sprzedany przez producenta z siedzibą w Zjednoczonym Królestwie hurtownikowi mającemu siedzibę w Zjednoczonym Królestwie lub w państwie członkowskim przed końcem okresu przejściowego na podstawie pozwolenia na handel równoległy może być nadal przedmiotem dalszej dystrybucji do momentu, w którym dotrze do użytkownika końcowego, i może być używany²³²⁴.

C. PRZEPISY MAJĄCE ZASTOSOWANIE W IRLANDII PÓLNOCNEJ PO ZAKOŃCZENIU OKRESU PRZEJŚCIOWEGO

Po zakończeniu okresu przejściowego stosuje się Protokół w sprawie Irlandii/Irlandii Północnej („protokół IE/NI”)²⁵. Protokół IE/NI, którego początkowy okres stosowania wynosi 4 lata po zakończeniu okresu przejściowego, podlega okresowemu zatwierdzaniu przez Zgromadzenie Ustawodawcze Irlandii Północnej²⁶.

²⁰ Art. 42 umowy o wystąpieniu.

²¹ Art. 40 lit. a) i b) umowy o wystąpieniu.

²² Art. 40 lit. c) umowy o wystąpieniu.

²³ Oznacza to, że jedynie towary, które zostały wprowadzone do obrotu w Zjednoczonym Królestwie lub w państwie członkowskim UE na podstawie pozwolenia na handel równoległy przed końcem okresu przejściowego, mogą być nadal sprzedawane użytkownikowi końcowemu i używane przez użytkownika końcowego.

²⁴ Nie wpływa to na możliwość ograniczenia przez organy krajowe warunków sprzedaży i użytkowania danych produktów, jeżeli i w zakresie, w jakim jest to dozwolone przez prawo Unii, por. art. 41 ust. 5 umowy o wystąpieniu.

²⁵ Art. 185 umowy o wystąpieniu.

²⁶ Art. 18 protokołu IE/NI.

Zgodnie z protokołem IE/NI pewne przepisy prawa UE mają zastosowanie również do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do Irlandii Północnej. Ponadto UE i Zjednoczone Królestwo uzgodniły w protokole IE/NI, że w zakresie, w jakim przepisy UE mają zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do Irlandii Północnej, Irlandia Północna jest traktowana jak państwo członkowskie²⁷.

Protokół IE/NI przewiduje, że rozporządzenie (WE) nr 1107/2009 i rozporządzenie (WE) nr 396/2005 mają zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do Irlandii Północnej²⁸.

Oznacza to, że odniesienia do UE w częściach A i B niniejszego zawiadomienia należy rozumieć jako odniesienia obejmujące Irlandię Północną, podczas gdy odniesienia do Zjednoczonego Królestwa należy rozumieć jako odniesienia dotyczące wyłącznie Wielkiej Brytanii.

Konkretnie oznacza to między innymi, że:

- środki ochrony roślin wprowadzane do obrotu w Irlandii Północnej muszą być zgodne z rozporządzeniem (WE) nr 1107/2009;
- żywność i pasze wprowadzane do obrotu w Irlandii Północnej muszą być zgodne z najwyższymi dopuszczalnymi poziomami pozostałości określonymi zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 396/2005;
- środek ochrony roślin wyprodukowany w Irlandii Północnej i wysyłany do UE nie stanowi przywożonego produktu ochrony roślin;
- środek ochrony roślin wysyłany z Wielkiej Brytanii do Irlandii Północnej stanowi przywożony produkt ochrony roślin;
- środek ochrony roślin dopuszczony do obrotu w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do Irlandii Północnej może być przedmiotem pozwolenia na handel równoległy wydanego przez państwo członkowskie UE; środek ochrony roślin dopuszczony do obrotu przez państwo członkowskie UE może być przedmiotem pozwolenia na handel równoległy wydanego przez Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do Irlandii Północnej²⁹.

W protokole IE/NI wykluczono jednak możliwość, aby Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do Irlandii Północnej:

- uczestniczyło w podejmowaniu i formułowaniu decyzji dotyczących Unii³⁰;

²⁷ Art. 7 ust. 1 umowy o wystąpieniu w związku z art. 13 ust. 1 protokołu IE/NI.

²⁸ Art. 5 ust. 4 protokołu IE/NI i sekcja 24 załącznika 2 do tego protokołu.

²⁹ Pozostaje to bez uszczerbku dla kwestii własności intelektualnej i wyczerpania praw.

³⁰ W przypadkach gdy konieczna jest wymiana informacji lub wzajemne konsultacje, zajmie się tym wspólna konsultacyjna grupa robocza powołana w art. 15 protokołu IE/NI.

- wszczytało procedury sprzeciwu, procedury ochronne czy procedury arbitrażowe, o ile takie procedury dotyczą przepisów, norm, ocen, rejestracji, świadectw, homologacji lub zezwoleń wydanych lub przeprowadzonych przez państwa członkowskie UE;³¹
- pełniło rolę wiodącego organu ds. procedur oceny, badań i zezwoleń³²;
- powoływało się na zasadę kraju pochodzenia lub wzajemnego uznawania w odniesieniu do produktów wprowadzanych legalnie do obrotu w Irlandii Północnej³³.

Konkretnie oznacza to między innymi, że:

- Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do Irlandii Północnej nie może być państwem członkowskim pełniącym rolę sprawozdawcy (substancja czynna), państwem członkowskim pełniącym rolę sprawozdawcy strefowego (środki ochrony roślin) ani oceniającym państwem członkowskim (najwyższe dopuszczalne poziomy pozostałości);
- zezwolenie wydane przez Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do Irlandii Północnej nie może być wzajemnie uznawane zgodnie z art. 40 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009.

Ponadto należy podkreślić, że Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do Irlandii Północnej nie może zwracać się o opinie naukowe zgodnie z art. 43 rozporządzenia (WE) nr 396/2005³⁴.

Ogólne informacje dotyczące rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 i rozporządzenia (WE) nr 396/2005 przedstawiono na stronie internetowej Komisji dotyczącej pestycydów (https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides_en). W razie potrzeby na stronie tej będą zamieszczane dodatkowe informacje.

Komisja Europejska
Dyrekcja Generalna ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności

³¹ Art. 7 ust. 3 akapit piąty protokołu IE/Ni.

³² Art. 13 ust. 6 protokołu IE/Ni.

³³ Art. 7 ust. 3 akapit pierwszy protokołu IE/Ni.

³⁴ Por. sekcja 24 załącznika 2 do protokołu IE/Ni.